

„ЧЕЛИЧНИ ОДНОС” ЈУЖНЕ КОРЕЈЕ И НАТО-А: ХРОНОЛОГИЈА САРАДЊЕ И ЊЕНО ЈАЧАЊЕ НАКОН 2022. ГОДИНЕ

Кључне ријечи

Јужна Кореја, НАТО,
„челични однос”, сарадња,
САД, наоружање.

Аутор

Синиша Симикић, ма,
асистент је на Факултету
политичких наука
Универзитета у Бањој Луци,
Република Српска, БиХ

Кореспонденција

sinisa.simikic@fpn.unibl.org

Област

Међународни односи

Сажетак

У раду се описује и објашњава однос и сарадња Јужне Кореје и НАТО-а од заснивања односа до 2025. године. Рад анализира узроке сарадње и прати њен развој у првим деценијама 21. вијека, с посебним освртом на историјске узроке који су довели до сарадње. Поред тога, у раду се анализира и политика НАТО-а према Индопацифику и позиција Јужне Кореје у том процесу. Посебна пажња у раду посвећена је продубљивању сарадње НАТО-а и Јужне Кореје након почетка сукоба у Украјини 2022. године. Интензивирање сарадње огледа се у више аспеката, од јачања формалних веза до веће набавке наоружања и војне опреме држава-чланица НАТО-а из Јужне Кореје. Такође, рад се бави и анализом позиција према Сјеверној Кореји и утицају Сјеверне Кореје на чвршћу сарадњу НАТО-а и Јужне Кореје. Основна теза рада јесте да сарадња НАТО-а и Јужне Кореје постепено прелази из симболичке у интензивну усљед истовремене потребе НАТО-а за већим присуством у Индопацифику, те Јужне Кореје за поузданим партнером у безбједносним питањима, са намјером да обезбједи и ојача војноиндустријску сарадњу са државама-чланицама НАТО-а. У раду су коришћене компаративна и аналитичка метода.

DOI

10.5937/politeia0-64156

Датум пријема чланка

17.01.2026

Датум коначног

прихватања чланка

за објављивање

07.05.2026.

УВОД

Окупација Корејског полуострва од стране Јапанског царства окончана је јапанском капитулацијом по завршетку Другог свјетског рата. Новоустављени поредак оличен у два блока (комунистичком и капиталистичком) подијелио је и Корејско полуострво. Територију сјеверно од 38. паралеле контролисале су снаге Црвене армије СССР-а, а јужно снаге Сједињених Америчких Држава (Šulcinger, 2011: 213) Ова линија је, према мишљењу историчара Дона Обердорфера, произвољно повучена јер је отприлике дијелила полуострво на два дијела (Maršal, 2019: 238) Совјети и Американци у децембру 1945. године усагласили су став да заједнички административно управљају Корејом. Међутим, убрзо тај план је пропао (Miršajmer, 2017: 262) Преговори о уједињењу Кореје трајали су до 1948. године, а након неуспјеха у преговорима успостављена је комунистичка држава Сјеверна Кореја, те јужно од ње капиталистичка Јужна Кореја. Иако је у питању једна нација, услед идеолошких и геополитичких размимоилажења подијељена је у двије државе. Након што су се повукле и совјетске и америчке трупе из Сјеверне односно Јужне Кореје, Сјеверна Кореја прешла је 38. паралелу 1950. године, започевши рат којим је жељела да уједини Кореју под комунистичком влашћу (Nedeljković-Pravdić, 2024: 242) Када је била надамак побједе, у рат су се укључиле и снаге САД под окриљем заједничких снага Уједињених нација и извеле одлучну контраофанзиву угрозивши само постојање Сјеверне Кореје. Такав сценарио уплашио је Кину која се војно уплела на страну Сјеверне Кореје и резултат

сукоба било је примирје 1953. године, те успостављање демилитаризоване зоне на 38. паралели (Maršal, 2019: 240)

Након успостављања примирја у Корејском рату 1953. године, Јужна Кореја потписала је са САД Узајамни одбрамбени пакт (Mutual Defence Treaty Between of United States and the Republic of Korea) (Budi-mir, Vuković, 2016: 89) Овај пакт ступио је на снагу наредне године, а на основу њега САД је добила право распоређивања копнених, ваздушних и поморских снага на територији Јужне Кореје. (Ibid., 89) Поред тога, Јужна Кореја је у годинама које су услиједиле започела пројекат нуклеарног наоружања. Међутим, након потписивања Уговора о неширењу нуклеарног наоружања (Nuclear Non-pro-liferation Treaty – NPT) 1968. године, Јужна Кореја обуставила је овај програм (Stoja-nović, 2021: 251)

У годинама које су услиједиле, константна опасност угрожавања безбједности, чак и опстанка Јужне Кореје од стране сјеверног комшије проузроковала је трагање Јужне Кореје за стратешким партнерима у домену безбједности. Поред тога, Јужна Кореја ослонила се и на сопствене капацитете, нарочито у домену намјенске индустрије. Ипак, савезништво са САД било је од прворазредне важности за Јужну Кореју и оно је у деценијама након Корејског рата, као и почетком 21. вијека било кључни ослонац јужнокорејске безбједности. Поред већ наведеног споразума из 1953. године, Јужна Кореја и САД потписале су низ уговора који се тичу безбједности. Тако је 1966. године потписан Уговор о статусу снага (Status of Forces Agreement – SOFA) који заправо представља разраду Уговора из 1953. године. Овај Уговор је кроз наредне деценије у више наврата

ревидиран и допуњаван. Потом су 1991. године потписали Посебан мерешки споразум који се тиче обавезе Јужне Кореје за суфинансирање америчких трупа на својој територији. Посљедњи такав уговор потписан је 2024. године. Управо ће савез са САД бити полазна основа за успостављање сарадње Јужне Кореје и НАТО-а 2005. године и њеног продубљивања у наредне двије деценије.

Основна теза овог рада јесте да сарадња НАТО-а и Јужне Кореје постепено прелази из симболичке у интензивну услед истовремене потребе НАТО-а за већим присуством у Индопацифику, те Јужне Кореје за поузданим партнером у безбједносним питањима, са намјером да обезбједи и ојача војноиндустријску сарадњу са државама чланицама НАТО-а. Како би се на што обухватнији начин анализирали узроци заснивања, као и донели сарадње НАТО-а и Јужне Кореје, у раду ће бити коришћене аналитичка и компаративна метода. Ипак, за боље разумијевање њихове сарадње претходно је потребно разумјети трансформацију НАТО-а у 21. вијеку.

ИНДОПАЦИФИК И НАТО

За разлику од Европе гдје су САД са савезницима 1949. године основале НАТО, с циљем обуздавања СССР-а, подручје сјевероисточне Азије није имало достојног пандана НАТО-у. Улогу сличну НАТО-у требало је да има СЕАТО (Southeast Asia Treaty Organization) основан 1954. године од стране САД, Велике Британије, Француске, Филипина, Аустралије, Новог Зеланда, Пакистана и Тајланда. Међутим, од самог оснивања овај савез није имао

чврсту координацију и заинтересованост држава-чланица за његово очување била је мала. Он се и формално распао 1977. године. (Budimir, Vuković, 2016: 89). Заправо, САД су се у тој регији биле ослониле на низ билатералних уговора са савезницима. Самим тим простор Индопацифика није био предмет безбједносних интересовања НАТО-а од оснивања овог савеза 1949. до распада СССР-а 1991. године. Чак је и у оснивачком уговору чланом 6 дефинисан географски опсег дјеловања колективне одбране. Тако су се поред територије држава-чланица у Европи и Сјеверној Америци подразумијевале и територије алжирских департмана Француске, Турске, или острва под јурисдикцијом било које државе-чланице у сјеверноатлантској области – сјеверно од сјеверног повратника. (North Atlantic Treaty Organization, 1949).

Тек по нестанку СССР-а као стратешког противника на простору Европе НАТО је пажњу усмјерио ка другим облицима угрожавања безбједности као и ка другим регионима свијета. У стратешким концептима, усвојеним од 1991. до 2022. године, НАТО је указивао на изазове, ризике и пријетње које су стављане пред организацију. Развој сарадње НАТО-а са државама нечланицама из разних региона свијета јавља се након наведених промјена стратешких концепата. Само проширење Алијансе отпочело је 1999. године, али је и сарадња са неевропским државама започета у годинама које су долазиле (Vuković, 2017: 23). Терористички напад 11. септембра 2001. године утицао је на покретање рата САД против Авганистана у који ће се, недуго затим, придружити чланице НАТО-а и друге државе под

окриљем мисије ИСАФ (International Security Assistance Force)¹. Наведена мисија била је својеврсни увод у заснивање сарадње Алијансе са партнерским државама широм свијета, укључујући регион Индопацифика.

Поред заједничке сарадње у Авганистану либералне државе из регије Индопацифика и НАТО везивале су и друге ствари. Подручје Индопацифика постаје битно за НАТО почетком 21. вијека с наглим растом кинеске економске, а потом и војне моћи. Нуклеарни програм Сјеверне Кореје, који је интензиван послје 2002. године, након што је претходно Џорџ Буш (George Bush) Сјеверну Кореју сврстао у „осовину зла“, додатно су утицали на проширење безбједносних интереса НАТО-а и у регију Индопацифика (Stojanović, 2024: 204). Тих година се идеја о „глобалном НАТО-у“ појавила као један реалан пројекат који би у догледно вријеме могао бити остварив. Пред самит у Риги, тадашњи подсекретар у Стејт департменту Николас Бернс најавио је како ће амерички предсједник Буш предложити успостављање оквира за глобална партнерства НАТО-а како би „НАТО допрео до Аустралије, Јапана, Јужне Кореје, Шведске и Финске“. Набројане државе нису случајно одабране него су оне већ сарађивале са Алијансом и САД су жељеле партнерство НАТО-а с њима (Vuković, 2017: 27). Такође, пред Самит у Риги 2006. године, Иво Далдер (Ivo Daalder) и Џејмс Голдгејер (James Goldgeier) су у Спољним пословима (Foreign Affairs) објавили чланак „Глобални НАТО“. Према њиховом мишљењу, НАТО је дужан да омогући чланство у Алијанси свакој

демократској држави која дијели исте вриједности. Једино на такав глобални начин НАТО ће моћи да одговори на нове глобалне изазове те, самим тим, ексклузивитет трансатлантског карактера више не би требало да буде од пресудне важности. У самом тексту аутори у више наврата помињу, поред осталих држава партнера, и Јужну Кореју као једну од земаља која дијели демократске вриједности и друге заједничке интересе са Алијансом, истичући њен допринос операцијама које је Алијанса изводила у Авганистану (Daalder, Goldgeier, 2006: 106-110). С друге стране, аутори попут Збигњева Бжежинског залагали су се за својеврсну „глобализацију НАТО-а“, а не за његов глобални статус јер би се тиме подрио његов трансатлантски идентитет (Vuković, 2017: 31). Године које су услиједиле показале су да се НАТО усмјерио ка изградњи глобалних партнера, а не ширењу чланства на глобални ниво.

Упоредно са развијањима идеја о глобалном НАТО-у, Алијанса је заснивала ланац партнерстава, између осталих, са четири државе Индопацифика – Јапан, Аустралија, Нови Зеланд и Јужна Кореја. Ове четири државе развиле су билатералне односе на Алијансом, али су у НАТО-у познати и као група ИП4 (Indo-Pacific Four) (North Atlantic Treaty Organization, 2025a). Интересантно је да су све четири државе биле дугогодишње савезнице САД. Успостављање ових партнерстава пратило је усвајање новог Стратешког концепта на Самиту у Лисабону 2010. године. Овим концептом Алијанса је изразила спремност за политичким дијалогом и практичном

1 Након покретања рата против Авганистана од стране САД, Савјет безбједности Уједињених нација Резолуцијом 1386 децембра 2001. године успоставио је мисију ИСАФ с циљем стабилизације Авганистана. Двије године касније (2003) вођство мисије препуштено је НАТО-у. Више о томе: (Vuković, 2017: 25).

сарадњом са било којом нацијом која дијели вриједности НАТО-а. Нагласак у овом концепту стављен је на успостављање „флексибилнијих” формата који ће повезати НАТО са партнерима мимо до тада постојећих оквира сарадње (North Atlantic Treaty Organization, 2010). Ово је отворило механизме за продубљивање сарадње НАТО-а са глобалним партнерима, укључујући државе ИП4. Сарадња НАТО-а са државама ИП4 подудара се са америчким заокретом ка Индопацифику. Наиме, од 2011. године, када Барак Обама усваја стратегију „ребаланса према Азији”, гдје је као пивот означен простор Индопацифика, америчка политика према овој регији постала је једна од кључних. У наредним годинама, а нарочито у Трамповом првом мандату, политика САД према Индопацифику заузима „тврђи” курс због „агресивнијих кинеских активности у регији” (Beriša, 2024: 129–130).

Заинтересованост НАТО-а за сарадњу са државама ИП4 у наредним годинама је напредовала. Сукоб у Украјини, те учешће снага Сјеверне Кореје на страни Русије утицали су на оснаживање наведене сарадње, што је довело до тога да се у Стратешком концепту НАТО-а из 2022. године, који је и даље на снази, по први пут Индопацифик спомене као регион од важности за НАТО (North Atlantic Treaty Organization, 2025a). Он је наведен свега два пута, али је то за кровни документ који одређује правац дјеловања Алијансе веома значајно. Међутим, контекст помињања и те како је битан за разумијевање продубљивања сарадње НАТО-а са партнерима у овој регији. Тако

је наведено да је Индопацифик важан за НАТО, „с обзиром на то да дешавања у том региону могу директно утицати на евроатлантску безбједност” (North Atlantic Treaty Organization, 2022: 10). Сљедствено томе, у наредној реченици наведено је да ће НАТО „ојачати” дијалог и сарадњу са „новим и постојећим” партнерима из ове регије (Ibidem). Један од партнера који је од 2022. године ојачао односе са НАТО-ом била је Јужна Кореја.

УСПОСТАВЉАЊЕ И РАЗВОЈ ОДНОСА ЈУЖНЕ КОРЕЈЕ И НАТО-А

Јужна Кореја и НАТО ступили су у институционалну сарадњу 2005. године (North Atlantic Treaty Organization, 2025b). У децембру те године тадашњи министар спољних послова Јужне Кореје Бан Ки-Мун (Ban Ki-Moon) посјетио је сједиште НАТО-а, обратио се Сјеверноатлантском савјету и од тада су двије стране покренуле политички дијалог (Ballbach, 2025: 2). На ову сарадњу утицао је низ догађаја и политичких одлука у годинама које су претходиле сарадњи. Прије свега, терористички напад 11. септембра 2001. године и рат који су САД покренуле против Авганистана довео је до промјене у схватањима пријетње како у НАТО-у тако и у Јужној Кореји. Зато је Јужна Кореја, као дугогодишња савезница САД, пружила најприје политичку подршку САД у њиховим акцијама у Авганистану, а потом и практичну.²

Практична подршка огледала се у слању људства на територију Авганистана. У провинцији Парван у Авганистану Јужна Кореја је била активна посредством мисије

2 Подршка Јужне Кореје рату САД у Авганистану није била први случај у историји њиховог савезништва. Јужна Кореја је током Вијетнамског рата такође пружила подршку САД и у Вијетнам слала своје оружане снаге.

ИСАФ у периоду од 2002. до 2007. године. Њен контингент чинили су медицински радници и инжењери, те око 200 војника (Vuković, 2017: 26). Наведена рана сарадња НАТО-а и Јужне Кореје управо је вођена координацијом снага на терену у Авганистану (Ballbach, 2025: 2). Један од разлога повлачења Јужне Кореје из ИСАФ мисије огледао се у притиску домаће јавности након што су талибанске снаге у јулу 2007. године у провинцији Газни извршиле отмицу јужнокорејских грађана који су били хришћански мисионари и волонтери у Авганистану. Од укупно 23 отета, ликвидирали су двојицу Корејаца док су остале ослободили неколико седмица касније (Nemeth, Kim, 2024: 621).

Повлачење из мисије било је краткотрајно, тако да се Јужна Кореја 2010. године поново придружила ИСАФ-у. Мисија је трајала од 2010. до 2013. године, а овога пута Јужна Кореја је у Авганистан послала комбиновани војно-цивилни контингент од 470 чланова. За оба мандата мисије у Авганистану погинуо је један јужнокорејски војник (Vuković, 2017: 26). Јужна Кореја је поред слања својих трупа у Авганистан издвојила издашну суму новца као подршку Фонду повјерења Авганистанске националне армије (АНА), који је водио НАТО. Укупно је за те потребе Јужна Кореја издвојила 319 милиона долара. Она је касније 2020. године била и копредседавајућа наведеног Фонда (North Atlantic Treaty Organization, 2025b).

Подршка Јужне Кореје мисији НАТО-а у Авганистану истакнута је и у тачки 35 Декларације са Самита НАТО-а у Букурешту, 2008. године. У њој је, поред тога, похваљен допринос и других партнерских држава попут Јапана, Аустралије, Сингапура и Новог Зеланда

мисији у Авганистану (North Atlantic Treaty Organization, 2008). У наставку Декларације за ове државе наведен је и нови термин који ће од тада бити уведен у службену употребу – глобални партнери (Ibidem). Претходно су ове државе на самитима у Истанбулу 2004. и Риги 2006. године називане „контакт државама” (Budimir, Vuković, 2016: 93).

Унапређивање односа успиједило је 2012. године потписивањем Индивидуалног програма партнерства и сарадње (Individual Partnership and Cooperation Program) између Јужне Кореје и НАТО-а. То се подудара са мандатом председника Јужне Кореје Ли Мјунг-бака (2008–2013), који се залагао за политику „глобалне Кореје” чији је основни циљ био да трансформише Јужну Кореју у „активнијег и одговорнијег члана међународне заједнице” (Ballbach, 2025: 2). Наведени програм партнерства и сарадње ревидиран је 2017. и 2019. године како би проширио нивое сарадње (Ibidem, 2).

На вјежби НАТО-а о управљању кризама (NATO Crisis Management Exercise), која је одржана у марту 2015. године, Јужна Кореја била је посматрач. Сценарио наведене вјежбе тицао се „избијања кризе у земљи која није чланица Алијансе, и која је знатно удаљена од западног војног савеза” (Vuković, 2017: 34). Поред Јужне Кореје и Нови Зеланд је био посматрач, док су активно учешће на поменутој вјежби узели Јапан и Аустралија (Ibidem).

Значај сарадње НАТО-а са Јужном Корејом је вишеструк како из перспективе Алијансе, тако и из перспективе Сеула. Према Фриди Лампинен (Frida Lampinen), Јужна Кореја је за НАТО значајна прије свега због чврстог савеза који има са САД, затим због снажне економије и војске, те зато што дијели „заједнички

интерес очувања мира” са НАТО (Lampinen, 2025: 9). Такође, Јужна Кореја је изразито развијена земља чији је БДП у 2024. години био око 1,875 милијарди долара (World Bank, 2025). Импресиван БДП свакако утиче на чињеницу да је Јужна Кореја била на петом мјесту у свијету према војној моћи у 2024, а на истом мјесту је остала и у 2025. години (Global Firepower, 2025). С друге стране, НАТО је за Јужну Кореју веома битан из разлога њеног позиционирања у глобалном смислу (Lampinen, 2025: 11). Поред тога, према јужнокорејском професору Лију (Geunwook Lee), постоје два разлога из којих је НАТО битан за Јужну Кореју. Први је што НАТО може да подијели своје искуство и стручност у управљању мултилатералном безбједносном институцијом каква није забиљежена у историји у регији Индопацифика. Други је тај што, према његовом мишљењу, НАТО има искуство пацификације урушених земаља, а преношење тог искуства Јужној Кореји било би драгоцјено у случају колапса режима у Сјеверној Кореји (Vuković, 2017: 37). Ипак, постоје и другачија промишљања. Према наводима експерата из Института за мир (United States Institute of Peace) из САД, НАТО је у Сеулу сматран за погодног партнера у погледу „дијелења заједничких вриједности”, те сарадње против транснационалних пријетњи, али и као организација од споредног значаја када је у питању главна преокупација – Сјеверна Кореја (Galic et al., 2024: 27). НАТО је у протеклим деценијама, откад сарађује са Јужном Корејом, пружао политичку и симболичку подршку кад

је у питању Сјеверна Кореја. Најчешће се то односило на издавање званичних саопштења Алијансе којим се осуђују потези Сјеверне Кореје у погледу њене нуклеаризације и других спорних питања (Vuković, 2017: 37).

Међутим, једна од кључних области сарадње НАТО-а и Јужне Кореје тиче се контроле наоружања и непролиферације, с акцентом на заједничко залагање за денуклеаризацију Корејског полуострва, те праћења потеза Сјеверне Кореје у том погледу (North Atlantic Treaty Organization, 2025b). Поред ове кључне области сарадња Јужне Кореје и НАТО-а подразумијева и подручја сајбер безбједности, нових технологија, те интероперабилност. Од 2021. године Јужна Кореја учествује у годишњој вјежби сајбер одбране „Закључани штитови” у организацији НАТО-а. Такође је присутна и у кооперативном центру за сајбер одбрану Алијансе у Талину, а учесник је и у НАТО платформи за размјену информација. У домену нових технологија Јужна Кореја учествује у НАТО програму Наука за мир и безбједност. (Ibidem)

Упоредо са сарадњом Индопацифичке регије и Алијансе појавила су се предвиђања о могућем оснивању „азијског НАТО-а”. Ипак, очекивања да би се овакав савез заиста могао засновати до сада су била неоправдана. Препреке остваривању овакве замисли су тројакe – прије свега културноисторијске разлике, потом геоекономске препреке и на крају географско-стратешке (Budimir, 2024). Тешко историјско наслеђе и даље је препрека успостављању пуног повјерења

између Јапана и Јужне Кореје. Питање „жена за утјеху” (comfort women)³ један је од спорних момената међусобних односа ових нација (Stević, 2021: 61). Управо је историјско наслеђе узрок страха у Јапану уколико би се двије Кореје ујединиле, јер би према овом становишту у том случају Кореја била усмјерена на Јапан (Nedeljković-Pravdić, 2024: 236). С друге стране, они имају и територијални спор око ланца острва Такешима, које Јужна Кореја назива Докдо, у Јапанском мору, које Јужна Кореја назива Источним морем (Anadolu Agency, 2025). Посљедњи инцидент десио се децембра 2025. године када је у спорним водама Јужна Кореја изводила војне вјежбе након чега је Јапан протестовао код Сеула (Ibidem, 2025). Такође, за разлику од Европе, у Источној Азији не постоји географска компактност држава које би претендовале на савез попут НАТО-а. Занимљив је податак да су најближе двије државе које би евентуално чиниле овај савез Јапан и Јужна Кореја, удаљене једна од друге 200 км (Budimir, 2024: 697).

Док су се расправе о могућем „азијском НАТО-у” актуелизовале, Јужна Кореја је учествовала и у мисијама НАТО-а. Поред већ наведеног учешће у мисији ИСАФ у Авганистану, Јужна Кореја је учествовала и у операцији „Штит океана” (Ocean Shield). Ова мисија имала је за циљ супротстављање пиратерији у Аденском заливу, нарочито крај обале Сомалије, а Јужна Кореја је учествовала тако што је обезбјеђивала пратњу трговачким бродовима који су пролазили крај Рога Африке (North Atlantic Treaty Organization, 2025b). Ипак, наведена сарадња

Јужне Кореје и НАТО-а до 2022. године била је више симболичког карактера. Заокрет НАТО-а ка већој сарадњи десио се у периоду од 2021. године. На Самиту НАТО-а у Бриселу 2021. године савезници су се договорили о продубљивању веза са партнерским државама. То се односило на јачање дијалога као и практичне сарадње НАТО-а са партнерским државама, укључујући Јужну Кореју (Ibidem). На трагу овог закључка, а сљедствено наредним догађајима, Алијанса је све активније дјеловала у простору Индопацифика градећи чвршће односе са својим савезницима, међу којима је и Јужна Кореја.

САРАДЊА НАКОН 24. ФЕБРУАРА 2022. ГОДИНЕ

Иако је сарадња између НАТО-а и Јужне Кореје постојала и прије 2022. године, група експерата Института за мир из САД окарактерисала ју је као „релативно површну” (Galic et al., 2024: 27). Управо је сукоб у Украјини уз низ других околности утицао, према њиховом мишљењу, на учвршћивање и унапређивање тих односа (Ibidem). Додатна околност која је утицала на интензивирање њихове сарадње била је победа кандидата Конзервативне партије за предсједника Јужне Кореје 2022. године (Lampinen, 2025). Од самог почетка сукоба Јужна Кореја је пружила знатну подршку Украјини у више поља. Прије свега, то се односило на политичку подршку која се огледала у подржавању Украјине у оружаном борби против Русије. У складу с тим, Јужна Кореја учествује у

3 „Жене за утјеху” је термин којим се називају жене које је Јапанско царство узимало као таоце из Кине, Кореје, Филипина, Манџурије и које су сексуално искориштаване од стране јапанских војника. Ово питање и даље је спорно у међусобним односима Јужне Кореје и Јапана, а преживјеле жене су годинама сваке сриједе протестовале испред јапанске амбасаде у Сеулу. На једном таквом протесту један Корејац се запалио у знак протеста против Јапана (RTS, 2015).

Свеобухватном пакету помоћи НАТО-а Украјини, а осим тога, она Украјини пружа и билатералну подршку (North Atlantic Treaty Organization, 2025b). Та се помоћ манифестује на неколико начина. Јужна Кореја је од почетка сукоба Украјини слала финансијску помоћ, а поред тога, испоручила је веће количине неборбених средстава за потребе украјинске војске, попут борбених прслука, шљемова, медицинског материјала итд. Само у првој години сукоба Јужна Кореја је Украјини послала хуманитарну помоћ у вриједности преко 100 милиона долара (Kim, Nemeth, 2023: 46). Међутим, упркос изразито развијеној производњи оружја и оруђа, законски прописи Јужне Кореје забрањују испоруку наоружања државама које се налазе у рату.⁴ Сходно томе, Јужна Кореја није испоручила своје наоружање Украјини (Godard, 2024: 19). Због оваквог потеза Јужна Кореја је трпјела притиске, између осталог, и од НАТО-а. Тако је, приликом посјете Сеулу јануара 2023. тадашњи генерални секретар НАТО-а Јенс Столтенберг (Jens Stoltenberg) позвао Јужну Кореју да преиспита своју одлуку о испоруци наоружања Украјини и да слиједи примјер Норвешке и Њемачке, које су промијениле прописе да би помогле Украјини (BHRT, 2023). Поред тога, након потписивања споразума између Сјеверне Кореје и Русије⁵ у јуну 2024. године, Јужна Кореја најавила је преиспитивање одлуке о испоруци наоружања Украјини. Ипак, закључно са 2025. годином не постоје званични подаци о испоруци наоружања из Јужне Кореје за Украјину.

Поред сарадње у виду подршке

Украјини, Јужна Кореја и НАТО од 2022. године продубили су институционалну сарадњу. Као што је већ наведено, сукоб у Украјини проузроковао је усвајање новог Стратешког концепта НАТО-а 2022. године. Исте године Јужна Кореја је успоставила Дипломатску мисију при НАТО-у, као чин унапређивања политичког дијалога између ова два субјекта (North Atlantic Treaty Organization, 2025b). На Самиту одржаном у Мадриду јуна 2022. године Јужна Кореја узела је учешће заједно са осталим НАТО партнерима из региона Индопацифика (Јапан, Аустралија, Нови Зеланд). И у наредна три НАТО самита, који су одржани у Виљнусу 2023, Вашингтону 2024. и у Хагу 2025. године, Јужна Кореја имала је своје представнике. У Виљнусу је учествовала на нивоу самита шефова држава и влада чланица те партнера НАТО-а (Ibidem). На Самиту у Вашингтону продубљена је сарадња НАТО-а са државама партнерима, укључујући Јужну Кореју, док су договорени и нови пакети помоћи Украјини у домену здравства, сајбер безбједности, технологије, с посебним освртом на вјештачку интелигенцију (Ibidem). Од 2022. године Јужна Кореја редовно присуствује састанцима министара спољних послова НАТО-а. Томе је претходило њено учешће на министарском састанку НАТО-а у децембру 2020. године. Прво присуство Јужне Кореје састанку министара одбране чланица НАТО-а било је октобра 2024. године (Ibidem).

Јужна Кореја је 2023. године усвојила Стратегију националне безбједности.

4 Према Закону о спољној трговини из 1957. године Јужној Кореји забрањен је извоз оружја које ће бити коришћено у ратним зонама. Више о томе: (Godard, 2024: 19).

5 Споразум о стратешком партнерству Русије и Сјеверне Кореје потписан је 19. јуна 2024. године. Овим Споразумом предвиђено је да у складу са чланом 51. Повеље ОУН о праву на самоодбрану једна другој помогну уколико се нађу у ратном стању, или буде изложене агресији (Al Jazeera, 2024).

Опширан документ назван Глобална пивот држава за слободу, мир и напредак (Global Pivotal States for Freedom, Peace and Prosperity) пружа јасне смјернице безбједносне политике Јужне Кореје (Office of National Security, Republic of Korea, 2023). За потребе овог рада интересно је навести да се НАТО не помиње ниједном у овом документу. Ипак, практична сарадња настављена је и унапређена као никад прије. У јулу исте године Јужна Кореја и НАТО потписали су Индивидуално прилагођен програм партнерства, који представља врхунац Индивидуалног програма партнерства и сарадње из 2012. године (North Atlantic Treaty Organization, 2025b).

Према Ерику Балбаху (Eric Ballbach), мотиви продубљивања сарадње НАТО-а са глобалним партнерима, нарочито државама ИП4, огледају се у заједничким пријетњама оличеним у ауторитарним државама Русији, Кини, Сјеверној Кореји (Ballbach, 2025: 3). Актуелни генерални секретар НАТО-а Марк Руте (Mark Rutte) продубљивање сарадње Русије и Сјеверне Кореје назвао је пријетњом „евроатлантској и индопацифичкој” безбједности. Из тог разлога НАТО инсистира на присуству држава ИП4 самитима, као и оснаживању њихове сарадње (Ibidem).

Ипак, упоредо са оснаживањем односа са НАТО-ом Јужна Кореја се сусрела са проблемима везаним за њену примарну пријетњу, Сјеверну Кореју. Обавјештајне службе Јужне Кореје су још од јесени 2023. године износиле податке да Сјеверна Кореја снабдијева наоружањем Русију за сукоб у Украјини од средине 2022, а нарочито након августа 2023. године. Размјењујући те информације са Алијансом, Јужна

Кореја учвршћивала је сарадњу са НАТО-ом. Потврда информација о сарадњи њеног сјеверног комшије и Русије стигла је у јуну 2024. године потписивањем споразума о сарадњи између ове двије државе. Ту није био крај – нападом украјинских снага на Курску област августа 2024. године, те заузимањем у кратком року великог дијела територије, руске снаге биле су у незавидном положају јер се ратно жариште пренијело на руску територију. Према већ потписаном споразуму са Сјеверном Корејом који подразумева да уколико би нека држава или савез извршили агресију на Русију или Сјеверну Кореју, ова друга упутила би помоћ у складу са чланом 51. Повеље ОУН, НАТО је већ у јесен 2024. године обзнанио да су трупе Сјеверне Кореје узеле учешће у борбама у Курској области. Међутим, званичне потврде Москве или Пјонгјанга није било све до 26. априла 2025. године када је под руску контролу враћена цијела Курска област. Тада је начелник Генералштаба Оружаних снага Русије, Валериј Герасимов, захвалио сјевернокорејским борцима на храбрости и борби у Курској области. Поред учешћа у сукобу Русије и Украјине, који је драгоцен због стицања борбеног искустава за војнике, Сјеверна Кореја била је активна и код куће. Она је током 2022. године испалила 68 балистичких пројектила, а 2023. године извела тест своје најнапредније ракете на чврсто гориво „Хвасонг-18”, домета 15.000 км. Исте године лансирала је и војни шпијунски сателит у орбиту (Stoјanović, 2024: 206–209). Јужна Кореја је на ово одговорила лансирањем свог првог војног сателита из Калифорније исте године, те најавом лансирања још четири до 2025. године (Ibidem, 209). Посљедица ове кризе била је дјелимично

укидање Панмунџомске декларације из 2018. године,⁶ док је Сјеверна Кореја трајно напустила споразум (Ibidem, 205). Такође, у љето 2024. године Сјеверна Кореја је у Сеул почела слати балоне смећа. Као одговор на ово, Јужна Кореја је монтирала звучнике на граници који су служили у пропагандне сврхе. Напета ситуација ескалирала је 3. децембра 2024. године када је предсједник Јужне Кореје прогласио ратно стање. Ипак, покушај увођења ратног стања није био успјешан и предсједник је свргнут са власти. У јеку кризе у Јужној Кореји генерални секретар НАТО-а Марк Руте изјавио је да НАТО „прати развој ситуације” у Јужној Кореји те да они имају „челични однос” (Politika, 2024). Ова метафора о челичном односу употребљена је као знак чврстог партнерства које везује Алијансу и Јужну Кореју. Ово није први пут да се слична метафора употребљава од стране НАТО-а. У Стратешком концепту НАТО-а из 2022. године као један од пет његових принципа наведена је „челична одређеност да бранимо једни друге” (North Atlantic Treaty Organization, 2022: 3). Међутим, то се односило на чланице Алијансе, али је Рутеова изјава симболички представила значај који Јужна Кореја има за НАТО. Исте године, у једном чланку однос Јужне Кореје и НАТО-а назван је „пријатељством са повластицама”, што је представљало сликовит опис јачања сарадње (Berkofsky, 2024).

Непосредно прије наведене кризе у Јужној Кореји, ова држава потписала је споразум са Европском унијом (ЕУ). Споразум се тичао партнерства у безбједности и одбрани укључујући

сајбер безбједност, контролу наоружања, свемир, борбу против тероризма и др., а потписан је почетком новембра 2024. године. (European Union, 2024) Сарадња са ЕУ подудара се са интензивирањем партнерства са Алијансом, нарочито што је ЕУ у свом измијењеном Стратешком компасу, као кровном документу ЕУ усвојеном марта 2022. године, навела да ће њени напори у домену одбране бити подударни са НАТО-ом (Igrutinović, 2024: 34). Као имплементација наведеног споразума између ЕУ и Јужне Кореје одржан је први дијалог о безбједности и одбрани ЕУ – Јужна Кореја у Бриселу новембра 2025. године.

У претходном поглављу наведено је да је Јужна Кореја у савременом свијету препознатљива по изразито развијеној намјенској индустрији и веома софистицираним производима у тој области. Фриди Лампинен напомиње да је управо сарадња Јужне Кореје и НАТО-а имала као посљедицу олакшан пут Јужној Кореји ка европском комерцијалном тржишту одбране (Lampinen, 2025). Испоручивање оружја из Јужне Кореје у државе-чланице НАТО-а започело је 2010. године када су јужнокорејске компаније закључивале уговоре са Естонијом и Норвешком, али и са Великом Британијом и САД, а поред тога оружје је куповала и тада неутрална Финска (Armanini et al, 2023: 5). Ипак, процват куповине наоружања из Јужне Кореје од стране држава Алијансе десио се након 2022. године. Јужна Кореја је тако закључила неколико веома значајних уговора са чланицама алијансе, попут Пољске. Ово је био и један од циљева наведених у

6 Панмунџомска декларација потписана је на међукорејском самиту одржаном у априлу 2018. године. Потписали су је тадашњи предсједник Јужне Кореје, Мун Џае Ин (Moon Jae-in) и Ким Џонг Ун. Циљ наведене декларације био је да, уз подршку САД и Кине, примирје између Јужне и Сјеверне Кореје прерасте у трајни мир (Stojanović, 2024: 205).

Стратегији националне безбједности Јужне Кореје – да се прошири извоз наоружања (Office of National Security, Republic of Korea, 2023: 84–87). Према подацима Стокхолмског међународног института за проучавање мира (Stockholm International Peace Research Institute) Јужна Кореја је у периоду од 2017. до 2021. године била најбрже растућа извозница наоружања од 25 највећих свјетских произвођача оружја заузевши осмо мјесто (Choe, 2023). Међутим, то је било након закључивања уговора са Пољском, Египтом и другим државама. Само у току 2022. године извоз наоружања из Јужне Кореје порастао је за енормних 140%. (Ibidem). Разлог наглог закључивања уговора о испоруци наоружања и друге војне опреме земљама-чланицама НАТО-а је у томе што су, након испоруке наоружања које су посједовале (махом совјетске производње) у оквиру војне помоћи Украјини, поједине чланице НАТО-а морале надомјестити те недостатке. Зато је поред Јужне Кореје наоружање из САД такође масовно набављано од стране европских чланица НАТО-а (Zarić, Čeferjanović, 2025: 41). Тако су јула 2022. године Пољска и компаније из Јужне Кореје потписале уговор вриједан 5,8 милијарди долара, а уколико се све одредбе уговора испоштују у наредним годинама, вриједност уговора би достигла 15 милијарди долара (Kim, Nemeth, 2023: 46). Према наводима Кима и Немета, Пољска је купила 180 главних борбених тенкова „К2 Црни пантер” и Јужна Кореја се обавезала на њихову испоруку закључно са 2025. годином. Додатних 800 тенкова предвиђено је да се произведе на тлу Пољске у другој половини деценије. Такође, Пољска је купила и 672 самоходне хаубице „К9” и 48 борбених авиона „ФА-50” (Ibidem, 46). У новембру исте године

Пољска је потписала још један уговор са компанијом из Јужне Кореје у вези са набавком наоружања. Према овом уговору договорена је испорука 288 вишецијевних ракетних бацача „Чунму” (Chunmoo) (Ibidem, 46). Пољска није једина чланица алијансе која се ослања на јужнокорејско наоружање. Крајем те године и Норвешка је купила додатне јужнокорејске хаубице „К9”, као и возила „К10” за допуну муниције (Ibidem, 46). Оно што је квалификовало Јужну Кореју код држава купаца јесте и брзина испоруке купљеног наоружања. Тако је Јужна Кореја већ неколико мјесеци након закључених уговора са Пољском испоручила прве тенкове (Ibidem, 47).

Поред Пољске и Норвешке, како наводе Сим Ким и Бенс Немет, и Словачка је у преговорима око куповине јужнокорејских борбених авиона „ФА-50”, док је већ поменута Норвешка у недоумици о набавци тенкова између њемачког „Леопарда 2А7” или јужнокорејског „К2 Црног пантера” (Kim, Nemeth, 2023: 48). Такође, нови турски борбени тенк „Алтај” заснован је на прототипу јужнокорејског тенка „К2 Црни пантер” (Nemeth, Kim, 2024: 622). Као врхунац наведене сарадње, на самиту НАТО-а у Хагу маја 2025. године најављено је формирање заједничке консултантске групе за одбрамбену индустрију. То су након састанка најавили генерални секретар НАТО-а Марк Руте и секретар за националну безбједност Јужне Кореје.

Промјена власти у Јужној Кореји као и у САД 2025. године унијела је значајне новине. Новоизабрани предсједник Јужне Кореје, Ли Џе-мјунг (Lee Jae-Myung) напоменуо је да се Јужна Кореја мора ослонити на властите снаге одбране и улагати у њихово оснаживање. Сходно томе, он је на сајму наоружања (Seoul ADEX 2025) у Јужној

Кореји октобра 2025. године најавио како је циљ Јужне Кореје да до 2030. године буде међу четири најјаче оружане силе на свијету (J. M. Lee, 2025). Поред тога, он је на Свјетском конгресу ИПСА (International Political Science Association) у Сеулу јула 2025. године изложио један нови концепт назван К-демократија. Ради се о томе да се према овом концепту демократија није „увезла” у Јужну Кореју, него да је корејски народ у својој историји гајио демократски отпор према ауторитаризму. Такође, овим концептом акценат је стављен и на учешће грађана у одбрани уставног поретка, као и јачег институционалног одговора на аутократске покушаје (Lee, 2025). Нова власт у Јужној Кореји ублажила је и свој став према Русији. Управо је Јужна Кореја постала прва држава која је Русији укинула одређене санкције, у овом случају санкције које су се тичале медицинске опреме за коју Јужна Кореја сматра како је мало вјероватно да се користи у војне сврхе (TASS, 2025). Осим тога, у септембру 2025. године министар спољних послова одржао је састанак у сједишту ОУН у Њујорку са својим колегом из Русије. На овом састанку било је ријечи о сарадњи Русије и Сјеверне Кореје те другим безбједносним питањима која се односе на Корејско полуострво. Ово је био први сусрет званичника ове двије државе након почетка сукоба у Украјини (Tanjug, 2025). С друге стране, Јужна Кореја је и са Кином оживјела сарадњу, те је у јануару 2026. године одржан састанак двојице предсједника, а једна од тема разговора био је позив Кини да посредује у проговорима двије Кореје (Nova, 2026).

ЗАКЉУЧАК

Након Корејског рата Јужна Кореја је ушла у савез са САД као стратешким партнером дозволивши му да распореди своје трупе на њеној територији. Чврст савез са САД утицао је на заснивање сарадње Јужне Кореје са НАТО-ом. Сарадња је озваничена 2005. године, иако је нешто раније она на терену у Авганистану била остварена под окриљем мисије ИСАФ. У наредне двије деценије сарадња је била на симболичком плану у виду политичког разумијевања те учествовања Јужне Кореје као партнера у мисији Штит океана. Сукоб у Украјини био је прекретница у интензивирању сарадње Алијансе и Јужне Кореје из два разлога. Први је блиска сарадња Русије и Сјеверне Кореје те схватање Алијансе и Јужне Кореје о безбједносној зависности Европе и Индопацифика. Ово је експлицитно и наведено у Стратешком концепту НАТО-а из 2022. године. Други се огледао у куповини наоружања из Јужне Кореје од стране држава-чланица НАТО-а. Квалитет наоружања и брзина испоруке донијели су Јужној Кореји процват продаје наоружања у земље Алијансе попут Пољске, Норвешке, Естоније. Од 2022. године Јужна Кореја закључила је низ уговора са државама-чланицама НАТО-а о испоруци оружја и оруђа и тиме се позиционирала као најпоузданији партнер у набавци наоружања. Поред тога, сарадња је од 2022. године додатно институционализована потписивањем Индивидуално прилагођеног програма партнерства 2023, те редовним присуством Јужне Кореје самитима НАТО-а. Упркос наведеној сарадњи, Јужна Кореја је након промјене власти 2025. ублажила политику према Русији у циљу обнављања

односа као и према Кини, свом највећем трговинском партнеру. У јануару 2026. Јужна Кореја затражила је од Кине да буде посредник у будућим преговорима са Сјеверном Корејом.

Из свега наведеног видљиво је да Јужна Кореја, упркос стратешкој сарадњи са САД те интензивирању сарадње са НАТО-ом, ипак води уравнотежену спољну политику сходно националним интересима. Балансирајући између америчке потребе за безбједносним гаранцијама и кинеског тржишта, Јужна Кореја сагледава сопствене могућности за дјеловање и позиционирање у међународном систему.

Правци сарадње Јужне Кореје и НАТО-а у будућности могу бити двојаки. Први сценарио јесте одржавање тренутне сарадње. Заједничка размјена информација, као и рад у појединим областима попут сајбер безбједности представљали би саставни дио сарадње, али без претјераног чвршећег формализовања односа. Друга могућност јесте продубљивање формалних веза у виду „ближег савезништва”, али без формалног чланства. У оба случаја односи Јужне Кореје и НАТО-а умногоме зависе од позиције САД у Алијанси. Јужна Кореја је у протеклим деценијама бирала стратегију „шлеповања” уз САД (Коранја, 2024: 230). Као вишедеценијски савезник Јужне Кореје, САД су играле кључну улогу у приближавању ове државе Алијанси те ће, исто тако, играти и даље битну улогу у будућим правцима њихове сарадње. Ово је, такође, битно са аспекта актуелне кризе унутар Алијансе након усвајања Трампове стратегије националне безбједности 2025. године и његових волонтаристичких изјава о Гренланду, на шта Алијанса нема адекватан одговор.

REFERENCE

- Armanini, U., Esteban, M., & Simón, L. (2023, December 1). NATO-ROK defence cooperation: Bridging Europe and the Indo-Pacific (ARI 121/2023). Real Instituto Elcano. <https://www.realinstitutoelcano.org/en/analyses/nato-rok-defence-cooperation-bridging-europe-and-the-indo-pacific/>
- Anadolu Agency. (2025). South Korea holds 2nd military drill under Lee administration near disputed islands with Japan. <https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/south-korea-holds-2nd-military-drill-under-lee-administration-near-disputed-islands-with-japan/3779551>
- Al Jazeera. (2024, June 20). Objavljen tekst sporazuma Sjeverne Koreje i Rusije, Tokio i Seul zabrinuti. <https://balkans.aljazeera.net/news/2024/6/20/objavljen-tekst-sporazuma-sjeverne-koreje-i-rusije-tokio-i-seul-zabrinuti>
- Ballbach, E. J. (2025). South Korea's ever-closer relations with NATO: Intersecting and varying motives of South Korea's Moon Jae-in and Yoon Suk-yeol administrations (SWP Comment 2025/C 04). German Institute for International and Security Affairs. <https://doi.org/10.18449/2025C04>
- Berkofsky, A. (2024). South Korea and NATO: Friends with benefits. ISPI. <https://www.ispi-online.it/en/publication/south-korea-and-nato-friends-with-benefits-169261>
- Beriša, H. (2024). Indo-Pacifički region kao geopolitički „pivot” na početku 21. veka. *Politička revija*, 79(1). <https://doi.org/10.5937/pr79-45860>

- Budimir, Ž. (2024). Contemplating an Asian NATO: Obstacles and challenges to its formation. *Međunarodni problemi*, 76(4). <https://doi.org/10.2298/MEDJJP2404683B>
- Budimir, Ž., & Vuković, N. (2016). Partnerstvo Japana i Severnoatlantske alijanse. *Politeia*, 6(12). <https://doi.org/10.5937/pol1612088B>
- BHRT. (2023, January 30). Stoltenberg tražio od Južne Koreje da pojača vojnu podršku Ukrajini. <https://www.bhrt.ba/stoltenberg-tra%C5%BEio-od-ju%C5%BEne-koreje-da-poja%C4%8Da-vojni-podr%C5%A1ku-ukrajini>
- Daalder, I. H., & Goldgeier, J. M. (2006). Global NATO. *Foreign Affairs*, 85(5).
- European Union. (2024, November 4). Security and defence partnership between the European Union and the Republic of Korea. <https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/documents/2024/EU-RoK%20Security%20and%20Defence%20Partnership.pdf>
- Galic, M., Burton, J., Capie, D., Dulière, J.-D., Frühling, S., Grgić, G., Iwama, Y., Kim, K.-J., Lee, G., Berkshire Miller, J., Shetler-Jones, P., Simón, L., & Tsuruoka, M. (2024). Report of the Expert Study Group on NATO and Indo-Pacific partners. United States Institute of Peace Press. <https://www.usip.org/publications/2024/02/report-expert-study-group-nato-and-indo-pacific-partners>
- Godard, G. (2024). South Korea as the new international defence industrial powerhouse: Implication for Europe (Briefing Paper 2/2024). European Institute for Asian Studies.
- Global Firepower. (2025). 2025 military strength ranking. Retrieved December 27, 2025, from <https://www.globalfirepower.com/countries-listing.php>
- Choe, S.-H. (2023, March 5). They're exporting billions in arms. Just not to Ukraine. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/2023/03/05/world/asia/ukraine-south-korea-arms.html>
- Igrutinović, M. (2024). Odvracanje Rusije i strateški narativ o ruskoj pretnji u inoviranim politikama odbrane Evropske unije. *Nacionalni interes*, 49(3).
- Lee, J. M. (2025). K-democracy: Toward a new era [Speech]. IPSA World Congress, Seoul, Republic of Korea. <https://www.ipsa.org/sites/default/files/page/WC2025/Program/Speech%20of%20Lee%20Jae%20Myung.pdf>
- Kopanja, M. (2024). Div među titanima: Strateška ograničenja geografskog položaja Južne Koreje. U *Geostrategija Indo-Pacifika: Veliki poligon globalnog sučeljavanja*. Institut za međunarodnu politiku i privredu; Fakultet bezbednosti Univerziteta u Beogradu. https://doi.org/10.18485/iipe_indopac.2024.ch12
- Kim, S., & Nemeth, B. (2023). South Korea: An emerging NATO partner. In Z. Leoni et al. (Eds.), *War in Ukraine: One year on*. King's College London.
- Lampinen, F. (2025). Incentives for ROK-NA TO strategic alignment: A post-martial law outlook. In J. O. Rasmussen (Ed.), *The future of Korean research from a Nordic perspective*. Institute for Security and Development Policy.

- Lee, J. (2025, October 20). South Korea to become 4th-largest global defence power, President Lee says. Reuters. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/south-korea-seeks-become-4th-largest-global-defence-power-president-lee-says-2025-10-20/>
- Maršal, T. (2019). Zatočenici geografije. Laguna.
- Miršajmer, Dž. (2017). Tragedija politike velikih sila. Čigoja štampa; Udruženje za studije SAD u Srbiji.
- North Atlantic Treaty Organization. (1949, April 4). The North Atlantic Treaty. <https://www.nato.int/en/about-us/official-texts-and-resources/official-texts/1949/04/04/the-north-atlantic-treaty>
- North Atlantic Treaty Organization. (2008, April 3). Bucharest Summit Declaration. <https://www.nato.int/en/about-us/official-texts-and-resources/official-texts/2008/04/03/bucharest-summit-declaration>
- North Atlantic Treaty Organization. (2010). Strategic Concept 2010. <https://www.nato.int/en/about-us/official-texts-and-resources/strategic-concepts/strategic-concept-2010>
- North Atlantic Treaty Organization. (2022). NATO 2022 Strategic Concept.
- North Atlantic Treaty Organization. (2025a). Relations with partners in the Indo-Pacific region. <https://www.nato.int/en/what-we-do/partnerships-and-cooperation/relations-with-partners-in-the-indo-pacific-region>
- North Atlantic Treaty Organization. (2025b). Relations with the Republic of Korea. <https://www.nato.int/en/what-we-do/partnerships-and-cooperation/relations-with-the-republic-of-korea>
- Nemeth, B., & Kim, S. (2024). South Korea and NATO: From unlikely companions to key partners. *International Affairs*, 100(2). <https://doi.org/10.1093/ia/iaae007>
- Nedeljković-Pravdić, M. (2024). Primena iskustva normalizacije odnosa „dve Nemačke” (1972) na Korejskom poluostrvu u post-hladnoratovskom razdoblju [Doktorska disertacija, Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka].
- Nova.rs. (2026). Predsednik Južne Koreje traži od Si Đinpinga da posreduje u pregovorima sa Severnom Korejom. <https://nova.rs/vesti/svet/predsednik-juzne-koreje-trazi-od-si-djinpinga-da-posreduje-u-pregovorima-sa-severnom-korejom/>
- Office of National Security, Republic of Korea. (2023). National security strategy: Global pivotal state for freedom, peace and prosperity.
- Politika. (2024, December 4). Rute: Pratimo razvoj situacije u Južnoj Koreji, naš odnos je „ključan i čeličan”. <https://www.politika.rs/sr/clanak/648329/rute-pratimo-razvoj-situacije-u-juznoj-koreji-nas-odnos-je-kljucan-i-celican>
- Politika. (2022, December 23). Optužbe i demanti da Rusija iz Severne Koreje dobija oružje za rat u Ukrajini. <https://www.politika.rs/sr/clanak/529995/severna-koreja-sad-rusija-oruzje>

- RTS. (2015). Korejac se zapalio ispred japanske ambasade. <https://www.rts.rs/vesti/svet/2004344/korejac-se-zapalio-ispred-japanske-ambasade-.html>
- Stević, Lj. (2021). Kina i Japan: Čekajući pomirenje koje niko ne želi? Univerzitet u Banjoj Luci.
- Stojanović, B. (2021). Teorija denuklearizacije: Zašto države prekidaju programe nuklearnog naoružavanja. Institut za međunarodnu politiku i privredu.
- Stojanović, B. (2024). Šahovska igra moći: Korejsko poluostrvo i potencijal za eskalaciju. U Geostrategija Indo-Pacifika: Veliki poligon globalnog sučeljavanja. Institut za međunarodnu politiku i privredu; Fakultet bezbednosti Univerziteta u Beogradu. https://doi.org/10.18485/iipe_indopac.2024.ch11
- Šulcinger, R. (2011). Američka diplomatija od 1900. godine. Udruženje za studije SAD u Srbiji.
- Tanjug. (2025, September 27). Južna Koreja ozbiljno zabrinuta zbog vojne saradnje Rusije sa Severnom Korejom. <https://www.tanjug.rs/svet/politika/195198/juzna-koreja-ozbiljno-zabrinuta-zbog-vojne-saradnje-rusije-sa-severnom-korejom/vest>
- TASS. (2025, February 24). South Korea to lift sanctions on medical equipment supplies to Russia from February 28. <https://tass.com/economy/1918323>
- Vuković, N. (2017). Globalni partneri NATO-a: Nagrađena kooperativnost. Međunarodni problemi, 69(1). <https://doi.org/10.2298/MEDJP1701020V>
- Zarić, I., & Ćeferjanović, B. (2025). Tri godine sukoba u Ukrajini – stratejski ciljevi Ruske Federacije, SAD i EU. Politeia, 15(29). <https://doi.org/10.5937/politeia0-58914>
- World Bank. (2025). GDP (current US\$) – Korea, Rep. Retrieved January 14, 2026, from <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?locations=KR>

Siniša Simikić

Review paper

THE “STEEL BOND” BETWEEN SOUTH KOREA AND NATO: TRACING THE CHRONOLOGY AND DEEPENING OF COOPERATION SINCE 2022

Key words

South Korea, NATO, “Steel Bond”, Cooperation, United States, Armament.

Author

Siniša Simikić, ma, assistant at the Faculty of Political Sciences of the University of Banja Luka, Republic of Srpska, BiH

Correspondence

sinisa.simikic@fpn.unibl.org

Field

International relations

Summary

This paper describes and explains the relationship and cooperation between South Korea and NATO from the establishment of their relations to 2025. It analyzes the drivers of cooperation and traces its development during the first decades of the 21st century, with particular emphasis on the historical factors that led to the emergence of this cooperation. In addition, the paper examines NATO’s policy toward the Indo-Pacific region and South Korea’s position within this process. Special attention is devoted to the deepening of cooperation between NATO and South Korea following the outbreak of the conflict in Ukraine in 2022. The intensification of cooperation is reflected in multiple dimensions, ranging from the strengthening of formal ties to increased procurement of weapons and military equipment by NATO member states from South Korea. The paper also analyzes respective positions toward North Korea and the impact of North Korea on the strengthening of NATO–South Korea cooperation. The paper’s central thesis is that NATO–South Korea cooperation is evolving from a largely symbolic partnership into a substantive and intensive collaboration, driven by NATO’s need to expand its presence in the Indo-Pacific, South Korea’s pursuit of a reliable security partner, and its goal to strengthen defense-industrial ties with NATO member states. The paper employs comparative and analytical methods.

DOI

10.5937/politeia0-64156

Paper received on

17.01.2026

Paper accepted for publishing on

07.05.2026.